

kakor plodonosna Kanada ali Avstralija; prekaša jo edino Nova Zelandija.

Živina, surovo maslo in jajca.

Kaj pa Danska izvažata? Blizu 90% vsega danskega izvoza tvorijo kmetijski pridelki: živina in mlečni izdelki ter jajca. Zlasti v izvozu surovega masla je Danska sploh prva država na svetu: nad eno tretjino vsega surovega masla na svetu pripravlja Danska; surovo maslo izvažata na Angleško (70%), v Nemčijo (21%), v Belgijo in daljnjo Severno Ameriko (Združene države). Potom svojega sijajnega združništva so danski kmetje pridelovanje in predelovanje mleka organizirali tako, da je izvoz surovega masla porazdeljen enakomerno na vse mesece v letu. To in pa enotna kvaliteta (kakovost) surovega masla je pripomogla, da so si danski kmetje zamogli za svoje surovo maslo zavojevati in obdržati zlasti trg na Angleškem (70%), pa tudi druge inozemske trge. Tudi v izvozu **svinjskih produktov** se je Danska pred tremi leti povzpela na prvo mesto med vsemi državami sveta (eno četrtno vsega svetovnega izvoza). Ogromno se je v zadnjih desetletjih razširila kokošjereja. Izvoz jaje je narastel tako, da je Danska glede tega na celem svetu na drugem mestu (malo manj ko eno četrtno vsega svetovnega izvoza); tudi jajca pošilja največ na Angleško (79%) in v Nemčijo (18%). Kako je izvoz napredoval po vojni, se vidi iz tega: Od leta 1920 do 1927 se je izvoz surovega masla in jajc podvojil, izvoz mesa potrojil, izvoz mesa potrojil, izvoz preserviranega mleka in živine početril, izvoz klavnih odpadkov popetoril!

Kito.

Kaj pa žito? Še pred 50 leti ga je Danska izvažala. Ko so pa vsled ameriške konkurence cene žita padle, so se razumni danski kmetje od poljedelstva, ki se ni več izplačalo, vrgli na živinorejo, ki jim donaja blagostanje. Žito pa kupujejo, to je uvažajo. Uvažajo pa tudi umetna gnojila in krmila

za živinorejo. Uvoz žita in krmil se je po vojni v letih 1922 do 1927 sicer skoro podvojil, uvoz umetnih gnojil pa več ko potrojil; a vendar dohodki izvoza daleč presegajo izdatke za uvoz.

Kako se je Danska kulturno povzdignila?

Danska, ki v kmetijstvu toliko producira in je med prvimi agrarnimi državami sveta, nima ravno najugodnejše lege: zemlja je lažja in srednja; podnebje neugodno: zima je sicer milejša, a dolga; poletje je kratko in vsled stalnih ostrih vetrov hladnejše. Danci pravijo: Mi imamo osem mesecev zimo in štiri mesece nikakega poletja. Prvi mrz se začne oktobra in zadnji konča sredi maja. Vsled tega vegetacija zaostaja.

A kljub vsemu temu dosega v kmetijstvu tolike uspehe, da moramo strmeti! Danes tudi danski kmet čuti svetovno agrarno krizo, ki se povsod kaže v precej znižani donosnosti kmetijstva; toda pri zgoraj opisanem stanju to krizo lažje zmagujejo nego v katerikoli drugi državi! Kaj jim je pripomoglo do tega blagostanja? **Visoka stopnja izobrazbe, močna stanovska organizacija** (Kmetijske zveze in Kmetijske družbe) ter **sijajno razvito združništvo** jih je pred pol stoletjem dvignilo iz bede in revščine na to gospodarsko višino in jim pomaga, da lažje vzdržijo tudi težke čase!

*

Kmetijske razmere v Švici.

Po svojem gospodarskem značaju Švica ne spada med agrarne države, vendar pa tvori kmetijstvo znaten del narodnega premoženja. Saj so znani Švicarji že od nekdaj kot prvovrstni živinorejci. Dobro organizirano pašniško gospodarstvo pod zelo ugodnimi naravnimi prilikami jim omogoča uspešno in zelo rentabilno živinorejo vzporedno z mlekarstvom. Z dolgotrajnim smotrenim znanstvenim in praktičnim delovanjem na polju živi-

noreje so se povzpeli na odlično mesto te važne kmetijske panoge ter si osvojili del evropskega trga za izvoz plemenske živine. Z rednim vsakoletnim prirejanjem večjih živinorejskih razstav s plemenskimi sejmi privabijo iz raznih evropskih držav odjemalce za svojo plemensko živino. Saj je tukaj domovina znane simodolski pasme, ki je razširjena deloma po vseh večjih evropskih državah. Tako se je redno vsako leto precej eksportira v sosedno Nemčijo, Čehoslovaško, Madžarsko, Romunijo in deloma tudi v Jugoslavijo. Za domačo rjavo govedo sta pa dobri odjemalci Španija in Argentina. Prvo imenovane pasme se je pred vojno tudi mnogo izvažalo v Rusijo. V zavesti, da imajo za svoje dobro blago dovolj odjemalcev, nastavljajo tudi temu primerne cene svoji živini. Ni nič posebnega, če stane lep plemenski premoval bikec, star 12 do 15 mesecev 3500 do 4000 švicarskih frankov, to je okoli 35.000 do 40.000 Din v naši valuti. Posamezni eksemplari pa pridejo tudi na 7 do 8 tisoč švicarskih frankov, katere navadno pokupijo domače živinorejske zadruge. Seveda je klavna živina mnogo cenejša, kljub temu pa za 100 do 120% dražja kakor pri nas. V ozki zvezi z živinorejo imajo tudi dobro upeljano in zelo rentabilno mlekarstvo. Saj je nega molzne živine v pašniški sezoni zelo enostavna in ceno, ker se živi v glavnem od paše. Lepo je gledati te lepo pisane domače rogatega živali, kako se podijo v velikih čredah po obsežnih in z bujno rušo obraščenih pašnikih. Molža je uvedena po vsej Švici samo dvakrat na dan, v zvezi s tem tudi napajanje telet. Mleko se odaja takoj po molži v mlekarstvo, ki jo ima vsaka vas. So pa deloma združne, deloma zasebne. Cene mleku se gibljejo preračunano v naši valuti 2.40 do 2.70 Din napram letnemu času in množini mleka. Seveda veljajo te cene samo za mlekarstvo, dočim stane mleko v razprodaji 3.20 do 3.50 Din. Tako daje Švicarjem mlekarstvo redno in si-guren mesečni dohodek za kritje teko-

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»V resnici velike stvari, ki jih mislite izvesti, pa tudi nevarne, a kljub nevarnosti zapeljive. Če se vam načrt posreči, ste na konju.«

»Da, na konju in svobodni ter neodvisni,« vzplamti grof Tatenbah, »dolgo sem omahoval, naposled sem se odločil, saj se mi obljublja vojvodski prestol in še nekaj višjega.«

Grof Thurn je pozorno poslušal svojega prijatelja, skoraj ni mogel verjeti, da je to nekdanji omahljivi Tatenbah.

Čez nekaj časa ta nadaljuje:

»Takšen je sedaj položaj. Skrbno se pripravljaj od vseh strani, da se izvede naš načrt. Rabimo pa še pomoči, posebno s Primorskega, in ti bi bil za to kakor ustvarjen.«

»Jaz,« se začudi grof Thurn, »o tem bi se dalo dvomiti. Kako pa naj bi sodeloval?«

»Nikakor se ne ponižuj, saj vemo vsi, da si vpliven. Vsled svojega čina kot deželni glavár

32

goriški boš najboljši mogel posredovati med nami ter beneško republiko, kjer imaš dosti vplivnih znancev in prijateljev.«

»To je res,« meni grof Thurn, »toda kaj imam od tega, stvar je nevarna.«

»Na nevarnost ne smemo misliti in je tudi ni. Pa če bi tudi bila, se ne da primerjati s tem, kar se nam obeta — svobodni homo, neodvisni homo. Ko bo Zrinjski kralj Ogrske in Hrvatske, jaz vojvoda Štajerske, sprejmeš tudi ti svoj delež: delal boš, kar boš hotel, vse, kar si do sedaj napravil hudega, bo izbrisano ter pozabljeno. Ali veš, prijatelj, kaj to pomenja?«

»Da, razumem, jako zapeljivo je vse.«

»Ne samo zapeljivo, doseglo se bo vse, verjamim mi. Zato pa pristopi naši zvezi, če hočeš sebi dobro, če ne, pa idi na Dunaj. Tam se ti lahko pripeti, da ti pristrižejo peruti in namesto, da bi se veselil življenja, boš vzdihoval med temnimi zidovi.«

»O, grozno, tega nikdar,« vzdihne grof Thurn vidno preplašen, saj je imel dosti na vesti.

»No, vidiš, ali se misliš odreči svoji Moniki, za katero se je vnelo tvoje srce?«

»O, Monika, moj vzor, moja zvezdal Reci, kaj naj storim za te, povej mi!«

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Celkov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 217

čih denarnih potreb. Zavedajo se, da je za pridno živinorejo in mlekarstvo poleg pašništva ravnotako važno tudi dobro travniško gospodarstvo in pridelovanje poljskih krmskih rastlin. Kot razumni in praktični gospodarji so prišli že davno — davno do tega, da jim dajo umetni travniki mnogo več in boljše krme, kakor naravni na enak površini. Kakor je pri nas še malo umetnih travnikov, ravnotako najdeš tukaj že malo naravnih. Samo če je zemlja in lega primerna za umetni travnik ga spremenijo. Vzorno urejena gnojišča z gnojničnimi jamami, ki ga ne pogreša nobeno gospodarstvo, jim nudi dovolj in dobrega gnoja ter gnojnice za gnojenje travnikov in pašnikov. Vmes pa uporabljajo še mnogo umetnih gnojil. Takoj po košnji za prvim vlažnim vremenom vidiš, kako pridno razvažajo gnojnico s svojimi orhkimi konjiči. Kot dokaz visoke intenzivitete njihovih kmetij navedem sledeči primer: v razgovoru z nekim posestnikom sem med drugim tudi vprašal, kako veliko je njegovo posestvo in koliko živine goji. Odgovoril mi je, da ima 24 oralov posestva brez gozda in da goji 16 do 18 glav goveje živine in dva konja. En švicarski oral je 3600 kvadratnih metrov, to je dobrih 8 in pol ha ali okoli 16 oralov. Porabi pa letno 35 do 40 q umetnega gnoja. To je dokaz, da tudi zemlja vrača dobro za dobro.

Z intenzivno uporabo gospodarskih strojev na svojih kmetijah jim je mogoče znižati pridelovalne stroške kmetijskih produktov na najnižjo mero. Ti naprednjaki znajo tudi dobro izrabiti električno silo. Tako imajo poleg navadnih gospodarskih strojev na električni pogon tudi gnojnične črpalke, dvigala za skladanje krme, še celo nož si lahko nabrusiš na električni pogon. Seveda vse in povsod pa v skladu z gospodarstvom. Kajti Švicarji so tudi dobri računarji in gospodarji v pravem pomenu besede. Praktično urejena so gospodarska poslopja, ki so večinoma združena s stanovanjem pod enim kro-

vom, zidana pa v lepem planinskem slogu. Lepi čisti vrtovi, kateri ne pogrešajo nežnih cvetk, dičijo te lepe kmetijske domove. Povsod vzoren red in snaga. Če potuješ v nedeljo skozi vas, boš videl, da je celo cesta lepo snažno pometena. Brez dvoma napravi vse to na tujca prijeten vtis. Ljudje so prijazni, gostoljubni, uslužni in demokratični v pravem pomenu besede. Tako ravna v dobri zavesti, da delajo s tem neposredno reklamo za čim večji obisk tujcev, ki prihajajo s polnimi žepi iz vseh delov sveta občudovat in uživati naravno lepoto te obljubljenе dežele. Tako si je ta mirni narod, ki ne pozna vojske, s svojo pridnostjo in veliko podjetnostjo ustvaril pravo blagostanje. Mi Slovenci pa upamo, da nam bo Bog dal, da bo tudi naša lepa Slovenija v mnogoterem oziru podobna Švici, kateri je slična po svoji naravi.

Leopold Jasak.

*

Nekaj o krivični tehtnici.

(Dopis iz kmetijskih krogov.)

V naših slovenskih krajih ljudstvo proda precej telet, svinj in perutnine, seveda na tehtnico. Nekateri kupci pa so tako brezvestni, da ljudi pri tehtanju svinj in telet do osem in še več kg žive teže ogoljufajo in potem še redno 1 kg pa tudi 2 kg od kupne teže odbijejo. Če je cena na primer 12 Din po kg, je človek na zgubi čez 100 Din, za kar on niti ne ve. Kupci pa že itak navadno imajo nizke cene, ker glavni dobitek hočejo oni imeti, a ne tisti, ki je za živinče trpel in skrbel.

Ker naši ljudje v veliki večini tehtnico preslabo poznajo, je takim brezvestnim kupovalcem lahek posel. Tega pa merodajni faktorji ne znajo. Če bi to znali, mislimo, da tega ne bi mogli trpeti, ker naše ljudstvo trpi preveliko škodo in ima na vse strani velike stroške.

Zahtevajte torej vi, ki prodajate, da kupec svojo tehtnico pred vami tarira

to je izednači še predno začne vagati. Kako se pri tem postopa, to pa vprašajte vestne in poštene može, kateri to znajo. Krivično se lahko tehta z decimalno vago in tudi z vago na takozvane gatre, torej z vsako vago, če se na nepoštenega človeka nameriš. Pri tehtnici na gatre se mora paziti na to, da je na utežu (Geviht po domačem) označeno, koliko je težak, na primer 4 ali 5 kg in da je toliko tudi na vagi zabeleženo.

Priporoča se vsakemu, kateri misli kaj prodati, da si, predno eno ali drugo proda, pri zanesljivem trgovcu ali dobrem znancu poštenjaku to pretehta ali zmeri.

Priporoča se tudi, da se takih kupcev čuvate, kateri so že na glasu radi krivičnega tehtanja in da jih naznate na merodajnem mestu. Pri vagnju pa imejte zanesljive priče. Takih nepoštenih ljudi ne smemo mirno trpeti. Tudi ne smete misliti, da taki kupci-nepoštenjaki smejo nekažnjeno delati, kar hočejo.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg, v soboto, dne 26. julija so pripeljali špeharji na 28 vozeh 65 komadov zaklanih svinj, kmetje 12 voz krompirja, 5 čebule, 14 voz sena in 8 voz slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 30, krompir 0.75 do 2, čebula 3 do 7.50 Din. Seno 70 do 75, slama 40 do 55 Din. Glava zelja 2 do 5, kumarce 1 do 4 Din. Pšenica 2 do 2.50, ječmen 1 do 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 2, ajda 1.50 do 1.75, proso 2.50, fižol 2.50, fižol s stročjem 4 Din. Kokoš 35 do 45, piščanci 25 do 30, raca 20 do 30, gos 30 do 50, puran 30 do 75, domači zajec 7 do 35 Din. Česen 18, gobe 2.50 do 3. Marelice 14 do 16, črešnje 4 do 5, jabolka 5 do 8, hruške 6 do 10, suhe slive 10 do 14, breskve 12 do 18, grozdje 24 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 26, med 14 do 18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 14 konjev, 20 bikov, 146 volov, 388 krav in 21 telet; skupaj 589 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. julija tega leta so bile sledeče: debeli volli 1 kg žive teže od Din 8.50 do 9; poldebili volli od Din 6.75 do 8.50; plemenski volli od Din

Šte naročeni na list

NEDELJA

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen šogodljaj iz misijonov »Mladostni navihanec — postane redovnik« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Grofu Tatenbahu se razjasni lice. Ves radosten vstane ter stopi k železni omari, jo odklene ter vzame iz nje velik pergament.

»Tukaj vidiš, dragi, tu je zapisano besedilo pogodbe, katero skleneš z menoj. Vpostaviti je samo tvoje ime. Torej podpiši in stvar je urejena.«

»Kako se glasi vsebina pogodbe,« vpraša grof Thurn ves vznemirjen.

»Evo, poslušaj,« reče grof Tatenbah ter vzame pergament v roke, ga razgrne ter počasi prečita vsebino:

»Jaz Karol grof Thurn prisegam pri živem in večnem Bogu, ki me je iz nič ustvaril, presvetlemu gospodu Ivanu Erazmu grofu Reinsteinskemu in Tatenbahu, da mu bom zvest in vdan do zadnje ure življenja ter ga bom podpiral v njegovi sreči ter vseh njegovih namenih, kolikor bo v mojih močeh, tako z nasvetom, kakor z dejanjem in ga ne bom zapustil v sreči in nesreči ter ga ne izdal, če tudi bi šlo za moje življenje. To je tako gotovo, kakor mi naj Bog pomaga ter njegov sveti evangelij. V potrdilo tega sem lastnoročno podpisal to listino.«

»To torej zahtevaš od mene. Zanašam se na te, da boš tudi ti držal besedo.«

»Lahko mi verjameš,« reče grof Tatenbah s povzdignjenim glasom.

»Daj sem pero,« veli grof Thurn.

»Tukaj je,« reče grof Tatenbah vidno razburjen ter izroči prijatelju gosje pero, ki ga je prej pomočil v črnilo.

»Torej glej,« spregovori grof Thurn, nastavi pero ter z odločnostjo zapiše svoje ime.

Grof Tatenbah je z nemalim nemirom gledal, dokler ni novi zaveznik podpisal listine. Ko pa je videl podpis, si je globoko oddahnil, češ, sedaj si naš. Grofica Zrinjska pa mi poplača to pridobitev s svojo ljubeznijo, saj mora sedaj spoznati, da mislim resno, ona, ki hoče videti dejanja.

»Hvala ti, moj dragi, zadeva je urejena.«

»Sedaj mi pa moraš tudi ti pomagati,« odvrne Thurn, »saj veš, kaj menim.«

»Da, da, za Moniko gre. No, kako daleč si že z njo, ti veliki zmagovalec ženskih src.«

»O, prav zadovoljen sem. Monika je neizkušeno dekle, ki vse verjame. Obljubila mi je sestanek za jutri zvečer v vrtu, ko ima oče opravke pri seji mestnih očetov.«

»Previden bodi, ne sme priti do kakih neprijetnosti,« ga opominja grof Tatenbah, »če si

5.50 do 7.75; bikji za klanje od Din 7 do 8, klavne krave debele od Din 6.75 do 7.50; plemenske krave od Din 5 do 6.50; krave za klobasjarje od Din 4 do 5; molzne krave od Din 6.50 do 7; breje krave od Din 6.25 do 7; mlada živina od Din 7.50 do 9; teleta od Din 10 do 11. Prodanih je bilo 368 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 31, v Italijo pa 14 komadov.

Svinjski sejem v Mariboru dne 25. julija 1930. Pripeljanih je bilo 198 svinj in dve kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari od 100 do 150 Din; 7 do 9 tednov stari od 200 do 250 Din; 3 do 4 mesece stari od 300 do 350 Din; 5 do 7 mesecev stari od 450 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari od 600 do 850 Din. Eno leto stari od 1000 do 1100 Din. 1 kg žive teže so prodajali po Din 11 do 18; 1 kg mrtve teže pa po Din 15 do 17. Prodanih je bilo 155 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 18 do 20; volovsko meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 18; meso od bikov, krav in telic 1 kg od Din 10 do 14; telečje meso I. vrste 1 kg od Din 22 do 30; telečje meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 20; svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15 do 30.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznitve črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

DRUŠTVOM IN PRIJATELJEM IZOBRAZBE.

Prosvetna zveza v Mariboru je v svojem vzvišenem prizadevanju za razširjanje prave prosvete in izobrazbe med široke plasti slovenskega ljudstva pričela izdajati posebno prosvetno knjižnico in sicer bo izšla vsak mesec po ena prosvetna knjižica, v kateri se bodo razpravljala in obravnavala najvažnejša in najbolj pereča sodobna vprašanja. Te dni je izšel prvi zvezek omenjene knjižnice, ki vsebuje odlično ter

vsestransko poučno razpravo bogosl. profesorja in predsednika Prosvetne zveze **dr. J. Hehnjeca**; omenjena razprava pod naslovom »Sodobne naloge ljudske prosvete« je spisana zelo poljudno, tako da jo bo lahko vsakdo s pridom in užitkom prečital. Je pa obenem ta prvi zvezek s svojo vsebino programatične važnosti glede usmerjanja našega prosvetnega gibanja v najširše plasti našega naroda. Te razprave, ki bodo izhajale v omenjeni prosvetni knjižnici, bodo lahko služile našim prosvetnim delavcem za društvena predavanja in izpopolnjevanja na posameznih toriščih splošne izobrazbe. En izvod stane samo 1 dinar; priporočljivo je, da naročijo posamezna društva več izvodov, ki jih naj potem razpečavajo med svoje članstvo. Naročila sprejema Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Fantovski in deklški krožek bralnega društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredita v nedeljo, dne 3. avgusta ob 3. uri popoldne pri g. Pergerju veliko prosvetno akademijo. Po pestrih telovadnih točkah se bo uprizorila dvodejanska šaloigra »Doktor Vseznale«. Prijatelji naše mladine, udeležite se te njene prireditve, da ji s tem date pobudo za nadaljno delovanje. — Bog živi!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejši urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

Odkod so bill lasje. Hčerka: »Mama, glej, tule imaš pa bel las!« — »Vidiš, hčerka,« odgovori mati, »to je odtod, ker me vedno tako jeziš.« — Hčerka: »Oh, mama, kako si morala še le ti jeziti babico, ker ima vse bele lase!«

Seljak je učil svojo ženo v računstvu in ji dokazoval, da se različne stvari ne morejo seštevati, rekoč: »Ti ne mo-

reš reči, da sta dve raci in dve uri štiri race.« — Žena: »Skoro, da ne!« Mož: »Kaj praviš, skoro da ne, ker je gotovo, da ne!« — Žena: »Kako naj to razumem, ko si mi včeraj pa rekel, da je dva litra mleka in dva litra vode — štiri litre mleka!«

Natančen hlapec. Graščak reče konjarju: »Jurček, bodi s konjem prijazen! Gladi ga, govori kaj z njim!« — Jurček obljubi, da bo. Drugi dan gre graščak v hlev gledat, kako hlapec izpolnjuje ukaz. »Kaj delaš, Jurček?« mu reče, ko vidi hlapca, kako sedi na jaslih in drži časnik v roki. »Gospod,« pravi Jurček, »ukazali ste mi, naj s konjem govorim; ker mi ravno ni prišlo nič na misel, pa mu čitam časnike na glas!«

Vabilo. »Radi bi sprejeli vašo hčerko za par tednov v našo hišo, ali žal smo nekoliko omejeni.« — »Nič ne škodi. Moja Ema tudi ni ravno ena izmed prebrisanih!«

Višek raztresenosti. Ko je mislil profesor M. zapustiti krčmo, je gledal okoli kot bi kaj iskal. Krčmar: »Kaj pa iščete, gospod profesor?« — Profesor: »Dežnik mi manjka.« — Krčmar: »Saj ga imate vendar čez roko obšenega.« — Profesor: »Hvala! Dobro, da ste me na to opozorili, drugače bi prišel brez dežnika domov!«

Srečni pajek. Gospa: »Cele tedne se že razpenja v kotu salona pajčevina. Kdaj jo mislite, Minka, omesti?« — Služkinja: »Milostljiva, ali je to pajčevina? Jaz sem pa mislila ves čas, da spada to k radio-aparatu!«

Ob počitnicah. Otroci so si ogledovali mariborsko stolnico, v kateri so pri lavnem oltarju postavljeni apostoli. Ko so jih šteli, so jih naštel deset. »Kje pa sta še dva apostola?« je vprašal eden deček. Drugi mu je pa odgovoril: »Na počitnice sta šla!«

Ob pomanjkanju moke. Učitelj v šoli: »Ako stane 1 kg moke 2 Din, koliko bi trehalo denarja za 20 kg?« — Učencec živahno: »Prosim, gospod učitelj, kje se pa dobi sedaj 20 kg moke in to po 2 Din? Bi povedal materi.«

nakopljeva jezo mestnega sodnika in pisarja, bo trpela naša skupna stvar.«

»To prepusti meni. Samo te prosim, da mi posodiš za jutri zvečer hlapca in dva konja, na katerih se da dobro jezdit!«

»Kaj nameravaš s tem,« vpraša grof Tatenbah, »lahko si vzameš zaželjeno, toda še enkrat ti rečem, bodi previden.«

»Ne brigaj se za to, kar storim jaz, za to sem jaz odgovoren.«

Nato sta se prijatelja ločila in šla k počitku.

Monika je res bila obljubila sestanek grofu Thurnu, saj je bila vsa prevzeta od lepih besedi ter prijaznega vedenja plemenitaša. V svoji nezkušenosti je verjela vsem njegovim besedam, posebno, da jo ljubi ter jo hoče osrečiti. Prosil jo je, da bi mu dovolila sestanek, ker edino takrat ji more vse natančno razložiti, naj bo uverjena, da nima nobenih drugih namenov. Monika je po daljšem obotavljanju res privolila v to. Drugi dan ob sedmih zvečer, tako mu je rekla, naj pride do vrat, skozi katera se pride v vrt, odklenila jih bo ter pride tja, ker ob tem času ne bo očeta doma.

Notranji glas jo je svaril: Monika bodi previdna; ne zaupaj mu; nevarnost se ti bliža; kaj

poreče tvoj skrbni oče; spomni se svoje rajne matere. Toda kmalu je pozabila na to. Samo iz radovednosti grem, rekla je sama pri sebi, saj sem v vrtu, in če bi imel grof Thurn druge namene, lahko zbežim v hišo, kjer sem na varnem.

Tako se je izgovarjala sama pred seboj ter nestrpno čakala trenutka, da pride večer. Da ne bi vzbudila suma, je obdržala navadno obleko. Ko je odšel oče na rotovž, pripravila je tudi vse, da bi mogla biti ob določenem času pri vratih.

Srce ji je bilo nemirno, ko je zatonilo solnce za Kozjakom, saj se je bližal čas, ko pride on, ki ga je vzljubila v tem kratkem času, kar ga je videla. Danes zve, ali res misli pošteno. O, kakšna sreča, kako bo oče ponosen, ko vidi svojo hčer srečno!

Nedolžno bitje ni slutilo, da je med tem časom preiščeval grof Thurn, kako bi kakor jastreb ugrabil svoj plen in ga spravil na varno mesto, kjer bi bil popolnoma v njegovi oblasti.

V Freihausu je takrat bil za konjarja hlapec po imenu Konrad. Doma je bil s Kozjaka, premeten, sicer pa zvest služabnik. Imel je nekdanjo nezgodo, da je v sporu med fanti prizadjal enemu težjo rano, kar bi imelo za posledico precejšnjo kazen. Toda mestni pisar Koder se je

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine;

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Rovoška c. 5

Romarjem na Brezje.

VOZNI RED NA BREZJE.

Vlak št. 1.

Ta vlak vozi iz Poljčan in sprejme vse udeležence s proge Zreče-Poljčane, s proge Rogatec-Grobelno in postaj: Poljčane, Ponikva, Grobelno, Sv. Jurij, Štore. Udeleženci, ki se pripeljejo po konjiški progi, imajo iz Konjic poseben vlak. Ta vozi iz Konjic ob 21. (ob devetih zvečer) in pride v Poljčane ob 10. uri zvečer. Vlak št. 1 pa vozi iz Poljčan 22.10, to je deset minut čez deseto uro, s Ponikve 22.34, Grobelno 22.44, Sv. Jurij 22.52, Štore 23.02 in vozi direktno na Otoče. Udeleženci s proge Rogatec-Grobelno se pripeljejo na Grobelno z rednim vlakom, ki odhaja iz Rogatca ob 17.15. Ta vlak bo imel za romarje določene vozove, ki se bodo v Grobelnem samo priklopili.

Vlak št. 2.

S tem vlakom se vozijo udeleženci Dravograd-Meža, Maribor, ki pridejo v Maribor z zadnjim večernim vlakom, vsi, ki vstopijo v Mariboru, oni s proge Sv. Ilj-Maribor, udeleženci s postaj Hoče, Orehova vas-Slivnica, Rače-Fram, Pragersko, Slovenska Bistrica in udeleženci s proge Gornja Radgona, Ormož, Pragersko. Vlak vozi iz Maribora ob 22. uri, to je ob desetih zvečer, Hoče 22.16, Orehova vas-Slivnica 22.23, Rače-Fram 22.29, Pragersko 22.51, Slovenska Bistrica 23.03, in vozi direktno na Otoče. Udeleženci s proge Gornja Radgona, Ormož, Pragersko se pripeljejo z zadnjim večernim rednim vlakom, ki bo imel za nje posebne vozove, ki se v Pragerskem samo priključijo.

Vlak št. 3.

S tem vlakom se vozijo udeleženci Dravograd, Meža, Celje, Celje, Laško, Rīm. Toplice. Od Dravograda do Slovenjgradca se peljejo udeleženci z zad-

njim večernim rednim vlakom. Od Slovenjgradca do Celja gre vlak kot poseben. Odhod iz Slovenjgradca 21.12, Smartin 21.18, Turiška vas 21.24, Dovže 21.34, Mislinje 21.46, Gornji dolič 21.58, Paka 22.11, Selo 22.19, Velenje 22.30, Pesje 22.36, Šoštanj 22.43, Paška vas 22.58, Smartno ob Paki 23.05, Polzela-Braslovče 23.19, Sv. Peter v Sav. dolini 23.29, Zalec 23.39, Petrovče 23.46, Celje 0.25, Laško 0.41, Rimske Toplice 0.52, in vozi direktno na Otoče.

Romarjem s proge Dobova-Zidani most Trbovlje.

Odhod iz Dobove z rednim vlakom ob 17.25, Brežice 18, Videm-Krško 18.12, Rajhenburg 18.19, Blanca 18.28, Sevnica 18.40, Breg 18.52, Loka 18.58 Radeče 19.04. Iz Zidanega mosta dalje pa vozi poseben vlak ob 19.32, Hrastnik 19.44, Trbovlje 19.54. Vlak pride v Ljubljano ob 21.06 in vozi naprej, da pride na Otoče ob 23.11. Na tej progi je namreč letos 518 udeležencev priglašanih, zato ni mogoče na celi progi posebne ga vlaka dobiti.

Vozni red nazaj.

Vsi vlaki bodo vozili nazaj v torek zjutraj med deveto in deseto uro in iz Ljubljane med enajsto in trinajsto uro. Podrobnejša navodila se bodo povedala na Brezjah.

Za vse vlake.

Izposlovali smo zadostno število osebnih vozov, da bodo vsi komodno sedeli. Zato naj izostane vsak naval na vlake. Pri vsakem vlakom bodo reditelji, katerih odredbam se je treba pokoravati, da bo red. Z označenimi

Perilo se poleti izredno hitro zamaže, zato je tudi v tem času največ pranja. Izdatno olajša to delo le terpentinsko mlo Gazela.

vlaki se smejo voziti samo prijavljeni udeleženci, ki imajo izkaznice. Zato ne pozabite izkaznic doma. Reditelji bodo dali navodila za izlet na Bled in za prekinjenje vožnje v Ljubljani. Tudi se bo v vlakom pobrala mostnina 1 Din za osebo za tja in za nazaj, da ne bo na mostu zastoja. Navodila, ki so bila v zadnjem Slov. Gospodarju še enkrat preberite in se jih točno držite.

GOVORNICI NA BREZJAH.

O priliki romanja bodo trije cerkveni govorniki: v ponedeljek ob deseti uri predpoldne in ob 8. uri zvečer, v torek ob pol 6. uri zjutraj. Kot pridigarji bodo nastopili znani ljudski govorniki — navajamo jih v redu, kakor bodo govorili — in sicer gg.: Franc Hohnjec, župnik v Čadramu, monsignor profesor Vreže in svetnik Franc Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu. Na prosvetnem zborovanju, ki bo v ponedeljek predpoldne takoj po slovesni sv. maši, bo govoril predsednik Prosvetne zveze dr. Jos. Hohnjec.

Občni zbor posojilnega in hranilnega društva pri Sv. Emi r. z. z. n. z. se bo vršil v društvenem prostoru 17. avgusta tega leta ob 16. uri. Spored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Čitanje revizijskega poročila; 3. Poročilo načelstva in nadzorstva; 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1929; 5. Volitev načelstva in nadzorstva; 6. Slučajnosti. 924

Kolesarji! Vse kolesarske potrebščine in dele dobite v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja. 923

Gostilničarji! Večjo količino prav dobrega vina iz lastne gorice Vam nudi po nizki ceni Janko Mestinsšek, Sv. Peter na Medvedovem selu, pošta Podplat. 921

Prodam zelo ugodno boljše arondirano posestvo ca 14 oralov, 2 km od trga, tik ob postaji. Naslov v upravi lista. 923

Prodam en oral gozda ob cesti Maribor-Ptuj med Teznom in Sv. Miklavžem. Naslov v upravi lista. 920

Zopet nov zvezek Karl Mayevih spisov

izšel

namreč

II.

zvezek

„PO DIOZEM KURDISTANU“

z vsebino: V ioci - iz ječe slovo Amalije. Cena 13 Din.

Naroča se pri

Ciplovski knjižarni, Maribor

potegnil zanj in stvar se je končala dobro, ker je mogel obtoženec dokazati, da je ravnal v silobranu. Zato je tudi ostal mestnemu pisarju vedno hvaležen.

Zgodilo se je nekega dne, da je grof Thurn, ko je prijezdil na dvorišče Freihausa, udaril tega Tatenbahovega hlapca, ker ni takoj sprejel konja v varstvo, z bičem po glavi, da je skoraj zgubil oko. Hlapec Konrad je takrat sklenil, da se ob priliki nad grofom Thurnom maščuje. In ta prilika se mu je kmalu nudila.

Grof Thurn je za tisti večer, ko se je imel sniti z Moniko, naročil konjarju Konradu, da osedla dva najboljša konja, na enem konju naj pripravi sedež tako, da more na njem sedeti ženska. Konja naj pripelje k malim vratom, odkoder se pride v vrt mestnega pisarja. Grof mu je še naročil, da mora paziti, da ne bo nikdo drug tam ter da naj o vsem molči.

Konrad je storil, kakor mu je bilo ukazano. Točno ob določenih uri je bil pripravljen s konji, katera je peljal na določeno mesto. Bila je že tema. Črni oblaki so zakrivali nebo, le tu in tam se je ukradla svetloba polne lune skozi oblake. Ravno to je omogočilo, da je opazil Konrad, kako se je približala neka postava, zavita v črn

plašč k onim durim v pisarjev vrt, jih odprla in vstopila.

»Aha, vse mi je jasno. Nikdo drug ni to ko grof Thurn. Glej, glej, zato hoče imeti konja. Seveda njegov namen je, da bi odvedel gospodično Moniko, po gluho strežnico Špelo gotovo ni šel. Zato pa hitro, kaj takega se ne sme zgoditi! Čakaj, grof Thurn, sedaj se jaz maščujem.«

Konrad je takoj zasedel enega konja, drugega pa potegnil k sebi ter zdirjal pred rotovž, kjer je bil mestni pisar. Izročil je konja v varstvo hišniku, ki je stal pri durih, sam pa je hitel po stopnjicah ter brez trkanja butnil skozi vrata v pisarno mestnega pisarja.

Le-ta je začudeno gledal, da je dobil tako nenaden in nenavaden obisk in se je že skoraj razhudil. Ko pa mu je Konrad v pretrganih besedah povedal, da hoče grof Thurn njegovo Moniko odvesti, je mestni pisar skočil kvišku, se prijel za glavo, nato pa kriknil:

»Hitro, hitro, takoj tja, drugače je prepozno!« Mestni pisar je zdirjal po stopnjicah do glavnih vrat ter hotel kar dalje leteti.

»Gospod pisar, tukaj sta dva konja. Takoj jih zasediva, da poletiva tja, peš prideva mogoče prepozno.«